

شناخت « بازی های ذهن »

دکتر فرهاد ماهر
استاد یار دانشگاه آزاد اسلامی

دکتر حسن احدی
استاد دانشگاه علامه طباطبائی

پیرایه‌های هنر و ادبیات
مجموعه مطبوعات - نشر - رسانه‌های و تفریحی - ادبیات و هنر

۱۳۸۵

احدی، حسن. ۱۳۲۲-

شناخت بازی های ذهن / حسن احدی، فرهاد ماهر. -- تهران: شرکت
پرديس ۵۷، ۱۳۸۴.
۲۷۵ ص.: مصور، نمودار.

ISBN 964-6333-33-8

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.
کتابنامه.

۱. شناخت (روانشناسی). ۲. فلسفه ذهن. ۳. پردازش اطلاعات انسانی.
الف. ماهر، فرهاد. ۱۳۳۰ - ب. شرکت پرديس ۵۷. ج. عنوان.
۹ ش ۳۳ الف / BF۳۱۱ ۱۵۳

۴۲۶۵۲-۸۴م

کتابخانه ملی ایران

پرديس ۵۷ (شماره)

مجموعه منابع چاپ - نشر - بسته بندی و تولید فایده های همکار

نام کتاب: شناخت: بازی های ذهن

مؤلفین: دکتر حسن احدی - دکتر فرهاد ماهر

ناشر: شرکت پرديس ۵۷

چاپ اول: ۱۳۸۵

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

چاپ و لیتوگرافی: شرکت پرديس ۵۷

حق چاپ محفوظ است

سندوق پستی: ۴۵۸۵-۱۵۸۷۵ تلفن های مرکز پخش: ۶۶۷۱۷۶۴۴-۶۶۷۰۶۳۰۷

ISBN 964-6333-33-8

شابک: ۹۶۴-۶۳۳۳-۳۳-۸

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیش‌گفتار	۷
فصل ۱: مقدمه‌ای بر روان‌شناسی شناختی	۹
فصل ۲: داستان ذهن و بدن: بازپیدایی ذهن	۲۷
فصل ۳: ردیابی حسی، یازشناسی، توجه	۵۵
فصل ۴: حافظه: انبار دانش و اطلاعات	۸۷
فصل ۵: هوش	۱۱۵
فصل ۶: خلاقیت	۱۳۹
فصل ۷: زبان و تفکر	۱۵۹
فصل ۸: رابطه زبان و تفکر	۱۹۱
فصل ۹: یادگیری	۲۱۵
فصل ۱۰: رشد شناختی	۲۴۵

پیش‌گفتار

هدف علم شناختی چیست؟ به‌طور خلاصه، هدف علم شناختی، شناسایی زندگی ذهنی ما در یک چارچوب علمی است و این کتاب می‌کوشد زمینه این شناسایی را توصیف کند، شیوه‌های ادراک جهان بیرون و درون، یادسپاری و یادآوری، تفکر و مکانیسم‌های درگیر در آن را بازگو نماید و در این راه، چارچوب نظریه پردازش اطلاعات یا پیام‌پردازی را انتخاب کرده‌ایم. نظریه پردازش اطلاعات یا پیام‌پردازی، نظریه‌ای است که می‌کوشد سازوکار ذهن را از طریق شبیه‌سازی با رایانه (کامپیوتر) توصیف و تبیین کند. این نظریه طی چند دهه گذشته توانسته است شیوه تفکر ما را در مورد ذهن آدمی و بازی‌های ذهنی تا اندازه زیادی تغییر دهد.

در اوایل دهه ۱۹۵۰ تلاش‌هایی جهت تدوین مدل‌های الکترونیکی یا مکانیکی برای تبیین یادگیری و دیگر فرایندهای شناختی انجام گرفت. اولین بار، روان‌شناس انگلیسی جی.ا. داج (۱۹۵۳) یک مدل الکترو - مکانیکی ساخت که قادر به یادگیری و تمیز مازها و نیز استدلال بود. مدل مشابهی را جیمز میلر (۱۹۵۵) شرح داد و اسلک (۱۹۵۵) با تمسک به مشابهت‌های پس‌خوراند و قوس بازتابی دیویی به نظریه محرک - پاسخ حال حمله کرد. در سال ۱۹۵۷، دونالد برادیت با قیاس به توپ‌هایی که در یک قیف دو راه پرتاب می‌شوند، به شرح یک مدل مکانیکی در مورد توجه و حافظه کوتاه مدت پرداخت. برادیت مدعی بود که روان‌شناسان باید به درون داده‌های حسی نه به عنوان محرک، بلکه به عنوان اطلاعات نظر کنند. سرانجام کاربرد مفاهیم پردازش اطلاعات در مورد توجه و حافظه (جورج میلر، ۱۹۵۶) رواج یافت. بدین ترتیب، جورج میلر به یکی از مهم‌ترین رهبران روان‌شناسی شناختی تبدیل شد و شبیه‌سازی ذهن آدمی با رایانه‌های الکترونیکی بسیار راهگشا گردید. از آن زمان تاکنون راه درازی طی

شده است تا این‌که در آینده چه مسایلی را دربر داشته باشد. این کتاب با الهام از کتاب کوچک اما ارزشمند آلن گراهام تحت عنوان ذهن در عمل؛ یک مرور شخصی بر علم شناختی، به رشته تحریر درآمده است و نگارندگان در حد بضاعت خود آن را بسط و گسترش داده‌اند. امید است که این کتاب بتواند مقدمه‌ای بر روان‌شناسی شناختی باشد و برای دانشجویان، استادان و کلیه علاقه‌مندان مفید واقع شود.

فرهاد ماهر